

АНОТАЦІЇ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Атаманюк А. В., Геделевич Є. В. „Сучасні методи викладання інформатики”.

У статті авторами показано необхідність удосконалення професійно-методичної підготовки викладача (вчителя) інформатики, досліджено інноваційну діяльність педагога інформатики в підвищенні ефективності навчального процесу та проаналізовано використання різноманітних сучасних методів викладання інформатики в умовах інтеграції сучасних освітніх та інформаційних технологій.

Ключові слова: „інформатика”, „інноваційна діяльність педагога”, „методи викладання інформатики”, „навчальний процес”, „особистість”, „демократизація навчального процесу”, „індивідуалізація навчального процесу”, „кооперативне навчання”, „інтенсифікація навчального процесу”.

Василенко О. М. „Основні аспекти написання та публікації статей у вітчизняних журналах, що індексуються в базах даних Scopus та Web of Science”.

У статті обґрунтовано необхідність якісного написання та оформлення наукових статей у журналах, що індексуються в наукометричних базах даних Scopus та Web of Science; визначено поняття „наукометрична база даних”, „індекс цитування”, „індекс Гірша (h-індекс)”, „імпакт-фактор”; розглянуто, що собою являють бази даних Scopus та Web of Science; охарактеризовано основні вимоги до написання, оформлення та подання статей у журнали, що індексуються в базах даних Scopus та Web of Science.

Ключові слова: „наукометрична база даних”, „наукова стаття”, „написання та оформлення наукової статті”.

Костенко Н. І. „Навчання комунікаційної компетентності засобами чотирьох навичок: фокус на міжкультурній компетентності”.

У статті досліджується процес навчання комунікативної компетентності засобами чотирьох навичок. Автором визначено що лінгвістичні, психологічні та соціокультурні фактори відіграють ключову роль у процесі навчання мови, обґрунтовано міжкультурний підхід у формуванні комунікативної компетентності учнів у вивченні мови, проаналізовано три основні етапи: пояснення, збір і реалізація.

Ключові слова: „комунікативна компетентність”, „навчання комунікативної компетентності”, „чотири навички”, „міжкультурна компетентність”.

Крупа В. В. „Тенденції розвитку вищої освіти в Україні на сучасному етапі”.

У статті викладено сутність і зміст формування вищої освіти в Україні та готовність випускників закладів вищої освіти до роботи в різних галузях. Викладені й уточнені цілі, задачі та тенденції розвитку вищої освіти в Україні. Розглянуті основні складові вищої освіти. Визначені основні риси підходу до підготовки спеціалістів у вишах.

Ключові слова: „освіта”, „фахівець”, „студент”, „компетентність”, „професійні якості”, „компетенції”.

Курняк Л. М. „Концепція розвитку екологічної освіти в Україні”.

Зроблено аналіз становлення екологічної культури молоді як одного із засобів ліквідації кризових екологічних явищ сьогодення. Показано екоосоціальний характер проблеми в єдиному комплексі питань соціального розвитку суспільства. Порушується актуальна проблема стану екологічної освіти та пропонуються шляхи природоохоронної освіти і виховання населення.

Ключові слова: „екологічна культура”, „системна трансформація”, „екологозабезпечуючі технології”, „студентське середовище”.

Мазуркевич О. П. „Культурологічний аспект в освіті та взаємозумовленість понять „культура” та „освіта”.

Статтю присвячено огляду різних тлумачень культурологічного підходу, які існують у сучасній літературі, а також аналізу поняття культури в контексті згаданого підходу і визначенню місця культурологічного аспекту в сучасній освітній практиці. Відзначається відповідність засад культурологічного підходу первісному визначенню поняття культури. Вказується на тісний зв'язок, що існує між культурологічним аспектом в освіті.

Ключові слова: „культура”, „культурологічний аспект”, „освіта”.

Швед В. В., Омельченко О. В. „До питання про наукометричну параметризацію в Україні”.

Стаття присвячена розгляду ключових наукометричних платформ, що набули широкого використання в Україні. Аналізується практика застосування таких платформ, як: Web of Science, Scopus, Google Scholar, Російський індекс наукового цитування, Index Copernicus. Розглядаються ключові параметричні інструменти, які використовують вищенаведені платформи для визначення пропонованих наукометричних показників: індекс „Гірша”, імпакт-фактор, індекс Копернікус, Російський індекс наукового цитування тощо.

Ключові слова: „наукометричні платформи”, „індекс „Гірша”, „наукова параметризація”, „Google Scholar”, „імпакт-фактор”, „Index Copernicus”, „Russian Science Citation Index”.

Шеремет А. М. „Теоретичні аспекти використання інтерактивних технологій у навчально-виховному процесі закладів вищої освіти”.

У статті обґрунтовано використання інтерактивних технологій у навчанні студентів закладів вищої освіти; досліджено поняття „інтерактив”, „інтерактивна технологія”, „інтерактивне навчання”; розглянуто чотири групи інтерактивних технологій навчання: парне навчання (робота студента з викладачем чи однолітком один на один), фронтальне навчання, навчання в грі, навчання в дискусії.

Ключові слова: „інтерактивна технологія”, „інтерактивне навчання”, „студенти”, „заклад вищої освіти”.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Гордійчук О. Є. „Майбутній учитель і неформальна інклюзивна практика: цінності, процес і результат”.

Автор статті обґрунтовує запропоновану і апробовану модель неформальної інклюзивної практики студентів спеціальності „Початкова освіта” та її складові в системі загальної концепції „Професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи до інклюзивного навчання учнів”. Аналізує результати формування провідних цінностей у студентів у процесі їхнього залучення до волонтерської, благодійної та проектної діяльності.

Ключові слова: „професійна підготовка майбутнього вчителя початкової школи до інклюзивного навчання учнів”, „неформальна освіта”, „неформальна інклюзивна практика”.

Добровіцька О. О. „Теоретичні основи професійної підготовки соціальних працівників до роботи в інклюзивному середовищі”.

У статті розглядаються теоретичні підходи професійної підготовки соціальних працівників до роботи в інклюзивному середовищі. Вивчення значного досвіду, що накопичений в теорії та практиці вищої освіти, може стати основою для формування кваліфікованого фахівця та покращити фахову підготовку майбутніх соціальних працівників.

У зв'язку з масштабністю впровадження інклюзії в нашій країні, нагальним завданням системи соціальної освіти на сьогодні є підготовка конкурентоспроможного соціального працівника з потужним арсеналом умінь і навичок, володінням глибоких знань у професійній галузі та інклюзивною компетентністю, умінням побудувати новий тип взаємодії з різними категоріями населення.

Ключові слова: „професійна підготовка”, „майбутній соціальний працівник”, „інклюзивне середовище”, „особи з інвалідністю”.

Кіщук В. М. „Теоретичні та практичні засади стимулювання майбутніх фармацевтів до саморозвитку”.

У статті зосереджено увагу на характеристиці сутності саморозвитку як психолого-педагогічної дефініції. Проаналізовано зміст та підходи науковців до трактування змісту саморозвитку студентів в освітньому процесі закладів вищої освіти. Висвітлено усвідомлені форми, охарактеризовано функції саморозвитку. Розкрито основні риси та фактори, які впливають на стимулювання саморозвитку майбутніх фармацевтів. Окреслено практичні шляхи вдосконалення саморозвитку майбутніх фармацевтів на основі розробки методичного забезпечення зі спеціальних дисциплін.

Ключові слова: „саморозвиток”, „форми”, „функції”, „риса”, „фактори”, „майбутні фармацевти”, „методичне забезпечення”, „спеціальні навчальні дисципліни”.

Москалюк О. І. „**Особливості формування професійної готовності майбутніх соціальних працівників до діяльності з людьми з особливими потребами**”.

У статті проаналізували окремі аспекти формування готовності майбутніх соціальних працівників до роботи з людьми з особливими потребами, визначає специфічний характер життєдіяльності осіб, які мають вади фізичного та інтелектуального розвитку, найпоширеніші напрями та стратегії роботи з такими клієнтами, розглядає міждисциплінарний підхід до розв'язання проблем, які в них виникають.

Ключові слова: „професійна готовність”, „соціальна робота”, „клієнти”, „люди з особливими потребами”, „соціальні працівники”, „професійна діяльність”.

Овод Ю. В. „**Теоретичні основи підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери до роботи в закладах інклюзивної освіти**”.

У статті описано особливості функціонування закладів інклюзивної освіти та специфіку професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери до роботи в установах даного типу, окреслено умови забезпечення ефективного інклюзивного навчання дітей з особливими потребами, підкреслено неоднозначність підходів до вирішення проблеми інклюзивної освіти, певні труднощі залучення дітей із вадами розвитку до загальноосвітнього середовища.

Ключові слова: „інклюзивна освіта”, „професійна підготовка”, „діти з вадами розвитку”, „діти з особливими потребами”.

Рогачко-Островська М. С. „**Реалізація інформаційно-настановного етапу експериментальної методики підготовки майбутніх вихователів до розвитку креативного мовлення дітей передшкільного віку**”.

У статті позиціоновано реалізацію інформаційно-настановного етапу експериментальної методики підготовки майбутніх вихователів до розвитку креативного мовлення дітей передшкільного віку. Зазначено, що на інформаційно-настановному етапі реалізовано педагогічну умову „Активізація позитивної настанови майбутніх вихователів на розвиток креативного мовлення дітей передшкільного віку”. Обґрунтовано засоби реалізації означеної педагогічної умови.

Ключові слова: „етап, засоби”, „мовлення”, „передшкільний вік”, „форми”, „елективний курс”.

Червоненко К. С. „**Критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності учнівської молоді**”.

У статті проаналізовано наукові підходи до розробки критеріїв та показників сформованості готовності. Розкрито критерії сформованості готовності майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності учнівської молоді (мотиваційний, когнітивно-знанневий, операційно-діяльнісний та особистісно-рефлексивний). До кожного критерію визначені відповідні показники, які їх розкривають, та рівні сформованості – високий, середній та низький, які будуть характеризувати ступінь розвитку визначених показників.

Ключові слова: „критерій”, „показник”, „рівень сформованості”, „соціальні працівники”, „професійна підготовка”, „волонтерська діяльність”.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Качалова Т. В., Черненко Т. В. „**Упровадження європейських інклюзивних цінностей і принципів в освітнє середовище закладу вищої освіти**”

Мета статті полягає в актуалізації впровадження європейських інклюзивних цінностей і принципів в освітнє середовище закладу вищої освіти. Уперше порушено питання включення в освітній інклюзивний простір студентів, які відбувають покарання в пенітенціарній установі або звільнених із місць позбавлення волі. Представлено до розгляду проект „Навчально-науковий Центр розвитку інклюзивної освіти”, який почав упроваджуватися в НДУ імені Миколи Гоголя.

Ключові слова: „інклюзія”, „інклюзивна освіта”, „заклади вищої освіти”, „інклюзивні європейські цінності”, „діти з особливими освітніми потребами”.

Коляда Н. М., Таран А. М. „**Особливості створення інклюзивного середовища в закладах вищої освіти**”.

У статті розглядаються питання створення інклюзивного середовища в закладах вищої освіти; обґрунтовано та уточнено дефініції „інклюзивна освіта”, „інклюзивне навчання”, „інклюзивне освітнє середо-

вище"; здійснено психолого-педагогічний аналіз літератури з означеної проблеми; охарактеризовано дистанційне навчання, окреслено всі його переваги та недоліків; зазначено найважливіші сфери розширення доступності вищої освіти для осіб з особливими освітніми потребами.

Ключові слова: „інклюзивна освіта”, „інклюзивне навчання”, „інклюзивне освітнє середовище”, „особи з особливими освітніми потребами”, „дистанційне навчання”.

Левицька Л. В. „Розвиток інклюзивної компетентності у закладі вищої освіти”.

У науковій статті досліджуються особливості розвитку інклюзивної компетентності викладачів в умовах закладу вищої освіти. Здійснено теоретичний аналіз сучасних поглядів щодо розвитку інклюзивної компетентності в закладі освіти; визначено мотиваційний, когнітивний та операційний компоненти інклюзивної компетентності викладачів; надано методичні рекомендації щодо формування інклюзивної компетентності викладачів закладу вищої освіти.

Ключові слова: „компетентність”, „інклюзивна компетентність”, „викладач закладу вищої освіти”.

Марціновська І. П. „Стрес та травматичний стрес у дітей та підлітків із порушеннями психофізичного розвитку”.

Висвітлено проблему формування посттравматичного стресу та специфіку його розмежування з іншими невротичними проявами в дітей та підлітків із порушеннями психофізичного розвитку. Доведено, що наявність розумового, сенсорного та церебрального порушення розвитку дитини може призвести за певних травматичних життєвих подій до розвитку хворобливих станів у вигляді травматичного і посттравматичного стресу та інших невротичних і психічних розладів.

Ключові слова: „стрес”, „травматичний стрес”, „невротичні стани”, „інтелектуальні порушення”, „сенсорні порушення”, „порушення опорно-рухового апарату”, „діти з особливими освітніми потребами”.

Михайленко О. В. „Соціальні аспекти інклюзивного навчання дітей з обмеженими можливостями здоров'я”.

У статті здійснюється порівняльний аналіз понять „інтеграція” та „інклюзія”, визначає різні види інтеграції за ступенем включення в соціум. Навчання в умовах інклюзивного освітнього середовища є технологією, яка використовує педагогіку взаємин, а не вимог. Ключовим пріоритетом цього процесу є соціальна адаптація та інтеграція дитини з обмеженими можливостями здоров'я в умовах закладу загальної середньої освіти в оточенні однолітків та за безпосередньої участі батьків.

Ключові слова: „інтеграція”, „інклюзія”, „діти з обмеженими можливостями здоров'я”, „інклюзивна освіта”, „корекційно-освітні послуги”, „освітнє середовище”.

Островська Н. О., Боровенська І. І. „Інклюзивна компетентність студентів як чинник розвитку інклюзивного освітнього простору закладу вищої освіти”.

У статті розкрито питання формування інклюзивної компетентності студентів як чинника розвитку інклюзивного освітнього простору закладу вищої освіти; розкрито сутність понять інклюзивного освітнього простору закладу вищої освіти, інклюзивної компетентності студента та технології формування інклюзивної компетентності студента; визначено критерії формування інклюзивної компетентності студента закладу вищої освіти.

Ключові слова: „інклюзія”, „інклюзивна вища освіта”, „інклюзивний освітній простір закладу вищої освіти”, „інклюзивна компетентність студента”, „технологія формування інклюзивної компетентності студента”.

Платонова О. Г. „Особливості розвитку дітей із порушеннями зору”.

У статті розглянуто особливості процесів адаптації дітей з порушеннями зору. Також аналізується специфіка корекційної роботи з слабозорими дітьми, їх зорове сприйняття навколишнього. Автор наголошує на важливості проведення систематичної компенсаторної роботи, яка дає змогу навчити слабозорих дітей всіх способів пізнання об'єктів навколишнього світу.

Ключові слова: „розвиток дітей”, „сліпі діти”, „діти зі зниженим зором”, „корекційна робота”, „зорове сприйняття”, „компенсаторні можливості”.

Скільська М. І. „Правові й педагогічні аспекти становлення вітчизняної інклюзивної освіти”.

Екскурс у витоки інклюзії дозволяє відслідкувати прогресивні зміни в правових засадах інтегрування молоді з інвалідністю в соціум. Законодавчі норми кардинально змінюють освітній простір, відкриваючи широкі можливості для осіб з особливими потребами. Українська освіта вже увійшла в еволюційний етап упровадження інклюзивної практики, тож разом з іншими країнами постала перед проблемами періоду модернізації галузі.

Ключові слова: „інклюзивна практика”, „інтеграція молоді з особливими освітніми проблемами в соціум”, „інклюзивний освітній простір”.

Татьянчикова І. В. „**Концепція розв’язання проблеми соціалізації дітей із психофізичними порушеннями в умовах інклюзії**”.

Статтю присвячено проблемі соціалізації учнів із психофізичними порушеннями в умовах інклюзивного навчального закладу. Визначено концептуальні положення щодо забезпечення їхньої соціалізації на основних її стадіях. Теоретично обґрунтовано сутність процесу соціалізації, накреслено загальні умови оптимізації соціалізації учнів цієї категорії в інклюзивному освітньому середовищі.

Ключові слова: „концепція”, „інклюзивне освітнє середовище”, „діти з психофізичними порушеннями”, „стадії соціалізації”.

Тодосієнко Н. Л. „**Особливості формування естетичного сприймання в молодших школярів із особливими потребами засобами мистецтва**”.

У дослідженні висвітлено актуальні проблеми естетичного виховання особистості молодшого школяра з особливими освітніми потребами, що існує в системі інклюзивної освіти, перспективи мистецького розвитку таких дітей, пошук нових підходів до навчання і виховання та впровадження їх в освітній процес сучасної школи, максимальне використання творчого потенціалу учнів у початковій школі, формування і розвиток у школярів естетичного сприйняття дійсності, естетичного ставлення до навколишнього середовища, природи, мистецтва, та застосування принципу кореляції різних видів мистецтва. Використання комплексу мистецтв на уроках мистецького циклу та позакласній виховній роботі в закладі середньої освіти, а також запропонованої методики, аналіз отриманих результатів експериментальних даних дозволяє зробити припущення, що розвиток естетичних почуттів, смаків, художніх умінь молодшого школяра з особливими освітніми потребами, здібностей у галузі мистецтва повинен бути невід’ємною умовою навчальних предметів початкової школи.

Ключові слова: „інклюзивна освіта”, „діти із затримкою психічного розвитку”, „мистецький розвиток”, „естетичне сприймання”, „розумова та духовно-емоційна діяльність”, „естетичне виховання”, „мистецька діяльність”, „творчий потенціал”, „інтегровані художньо-педагогічні технології”.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ

Варгата О. В. „**Психолого-педагогічні умови формування творчого потенціалу психолога**”.

У статті проаналізовано сутність понять "творчість", "потенціал", "творчий потенціал особистості", "творчий потенціал психолога", "компоненти творчого потенціалу психолога", психолого-педагогічні умови формування творчого потенціалу психолога; висвітлено структурні компоненти творчого потенціалу психологів; охарактеризовано форми, активні методи та інноваційні технології; обґрунтовано психолого-педагогічні умови формування творчого потенціалу психологів.

Ключові слова: „творчість”, „потенціал”, „особистість”, „творчий потенціал”, „творчий потенціал особистості”, „творчий потенціал психолога”, „структурні компоненти”, „структурні компоненти творчого потенціалу психолога”, „психолого-педагогічні умови творчого потенціалу психолога”.

Голярдик Н. А., Дика Л. Л. „**Соціально-психологічні вимоги до сучасної управлінської діяльності та лідерських якостей менеджера освіти**”.

У статті висвітлено роль соціально-психологічних властивостей менеджера освіти щодо підвищенні ефективності його управлінської діяльності; окреслено функції менеджера освіти та основні вимоги до нього. З’ясовано, що лідерські якості визначаються не тільки схильністю особистості до управлінської діяльності, а й типологічними особливостями темпераменту лідера, такими особливими рисами як вміння фіксувати свою увагу й керувати власною поведінкою на основі процесів саморегуляції та самоконтролю.

Ключові слова: „лідер”, „лідерські якості”, „менеджер”, „педагогічна діяльність”, „управлінська діяльність”.

Грабчак О. В. „**Особливості соціально-психологічної роботи з жінками, що страждають на постнатальну депресію**”.

У статті здійснено огляд сучасних даних щодо поширеності, причин виникнення, особливостей клінічної картини та лікування післяпологової депресії. Наголошується на важливості своєчасної діагностики та адекватної терапії післяпологової депресії як запоруки уникнення рецидивів та ускладнень. Зазначається-

ся, що лікування післяпологової депресії є профілактикою соціально-небезпечних вчинків породіль і одночасно запобігає порушенням емоційного розвитку дитини.

Ключові слова: „післяпологова депресія”, „постнатальна депресія”, „перинатальна психологія”, „психічне здоров'я”.

Гринців М. В. „**Про надання допомоги сім'ям внутрішньо переміщених осіб в Україні**”.

У статті висвітлюється основні підходи для надання допомоги сім'ям внутрішньо переміщених осіб. Аналізується стан проблеми на сьогоднішній день та виносяться на розгляд основні етапи надання допомоги внутрішньо переміщеним особам. Розглянуто дії спеціаліста в роботі з родиною. У статті розглядаються результати емпіричного дослідження особливостей адаптації та визначення чинників, які можуть гальмувати проблеми, з якими стикаються діти з числа внутрішньо переміщених осіб та їхні батьки.

Ключові слова: „внутрішньо переміщені особи”, „діти-переселенці”, „етапи надання допомоги”, „дії спеціалістів”.

Корабльова О. О. „**Сучасні аспекти формування системи українського законодавства та освітньо-інформаційного простору з профілактики мобінгу в школі**”.

Метою статті є аналіз змін у законодавстві, інформаційно-освітньому просторі в контексті профілактики мобінгу в малих групах школярів.

У статті розкрито проблему реформування сучасного законодавства та освітньо-інформаційного простору з питань профілактики мобінгу. Здійснено аналіз діяльності об'єктів профілактики досліджуваного явища та їхніх діючих тематичних цільових проектів та програм.

Ключові слова: „профілактика мобінгу”, „освітньо-інформаційний простір профілактики мобінгу”, „булінг”.

Кулешова О. В., Міхеєва Л. В. „**Психологічні фактори профілактики використання ненормативної лексики в підлітковому віці**”.

В статті авторами виявлено та обґрунтовано, що звернення до ненормативної лексики підлітками може бути детерміновано різними варіантами домінуючих психологічних факторів, виявлення яких дозволить найбільш успішно здійснювати профілактичну роботу, суб'єктами якої є психолог, педагоги і батьки підлітків.

Ключові слова: „ненормативна лексика”, „профілактика”, „профілактична програма”, „підлітковий вік”.

Пономарьова В. М. „**Комунікативні основи здійснення соціально-педагогічної діяльності з дітьми трудових мігрантів**”.

У статті розглядається комунікативний аспект соціально-педагогічної діяльності з дітьми трудових мігрантів, визначаються вимоги щодо комунікативної компетентності фахівця, наводяться приклади комунікативних бар'єрів, які можуть виникнути в роботі соціального педагога, пропонуються шляхи їхнього подолання. Також автор звертає увагу на необхідність формування комунікативних умінь та навичок дітей заробітчан шляхом залучення їх до участі в соціально-психологічних тренінгах.

Ключові слова: „трудова міграція”, „діти трудових мігрантів”, „комунікативні бар'єри”, „комунікативна компетентність”, „соціально-психологічний тренінг”.

Сікорська Л. Б. „**Особливості саморегуляції життєдіяльності в похилому віці**”.

Людам похилого віку важче дається процес оволодіння навичками й звичками конструктивної поведінки, проте вони частіше здатні приймати довільні рішення, самостійно встановлювати пріоритетність суспільно-значущих цінностей, ставити цілі, які адекватні власним можливостям, опановувати засоби їхнього досягнення, обирати толерантні у відносинах до інших шляхи самоствердження. Отримані результати дають можливість планувати шляхи та способи надання соціально-психологічної допомоги особам похилого віку у „входженні в старість” та подальшій адаптації.

Ключові слова: „саморегуляція”, „стиль саморегуляції”, „самостійність”, „життєдіяльність”, „похилий вік”, „соціальна активність”.

Степаненко В. І. „**Параметри адаптаційного потенціалу обдарованих учнів у контексті профілактики поведінкових девіацій**”.

У статті визначено сутність і параметри адаптаційного потенціалу обдарованих учнів у контексті профілактики девіантних проявів в їхній поведінці. Зазначено, що у виділенні компонентів адаптаційного потенціалу обдарованого учня автори в більшості випадків приділяють увагу фізіологічним, особистісним, соціальним, психологічним, педагогічним, індивідуально-віковим характеристикам.

Ключові слова: „обдарований учень”, „адаптаційний потенціал”, „дезадаптація”, „девіантна поведінка”, „профілактика”.

Якименко А. А. **„Актуальні проблеми трансформації правовідносин, що виникають під час здійснення господарської діяльності”**

У статті автором розкрито актуальні проблеми трансформації правовідносин, що виникають під час здійснення господарської діяльності, вказано низку неврегульованих питань, у зв'язку з чим необхідне уточнення понятійного апарату для з'ясування особливостей таких правовідносин, а також розроблено пропозиції вдосконалення нормативно-правового забезпечення цього важливого напрямку дослідження.

Ключові слова: „правовідносини”, „господарська діяльність”, „інтеграція”, „гармонізація”, „нормативно-правовий акт”, „міжнародно-правові стандарти”.